

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

VANESSA MONTFORT

Femei care cumpără flori

Traducere din limba spaniolă de
ELENA-ANCA COMAN

 UNIVERS

Cuprins

Femei care cumpără flori.	9
Olivia e nume de înger.	10
Metabolismul oazelor	19
<i>Ziua 1. Destinul ciudat al valurilor</i>	23
Pisică într-un apartament gol.	33
Independence Day	36
<i>Ziua 2. Tânăra și marea</i>	47
Galanteria irișilor	56
Tristețea gălbenelelor	74
Tentația gutuilor	83
Seninătatea orhideelor.	95
Smerenia violetelor.	105
<i>Ziua 3. Nașterea fricii.</i>	119
Complotul aparatelor electrocasnice.	131
Teoria crisalidei	138
Paralizia prin analiză	151
Țicnită	161
<i>Ziua 4. Încăpățânarea fantomelor</i>	181
Continuumul spațiu-timp al madrilenilor	191
Târgul Broaștelor	204
Teoria persoanelor sută la sută compatibile	220
<i>Ziua 5. Orizontul tău și povârnișul meu.</i>	234
Ziua dinainte de ziua de după.	240
Perspicacitatea victimelor	258

libris .RO
respect pentru oamenii și cărți

Neputința de a spune „Te iubesc“	266
Ziua 6. Scris în ceață	288
Motan cu tablou pe fundal	297
Teoria parazitului	315
Tirania oamenilor slabi	332
Ziua 7. Puterea imposibilului	343
Natura imprevizibilă a ploii	357
Ziua 8. A te lăsa în voia furtunii	375
Să dansezi deasupra unui cimitir	381
Femei care cumpără flori	395
MULȚUMIRI	397

Femei care cumpără flori

Într-un cartier mic din centrul Madridului, locuit de actori, de tot felul de oameni moderni, cupluri fără copii, deputați ambidextri care împart un vermut între ședințe; în acea micro-lume cu propriul Hristos miraculos, cu propria sectă distructivă, cu muzele sale, cu teatrele și micile sale galerii, cu manifestațiile sale zilnice, cu frazele unor scriitori celebri peste care calcă turiștii, bătrânii locuitori, cicliștii militanți, muzicienii de jazz și arheologii care caută conștiințioși rămășițele lui Cervantes... în acel cartier există și cinci femei care cumpără flori.

La început, niciuna nu o face pentru sine: una cumpără flori pentru iubirea ei secretă, alta pentru biroul ei, a treia pentru a le picta, alta pentru clientele sale, iar ultima... pentru un mort. Acea sunt eu și aceasta, presupun, este povestea mea.

Olivia e nume de înger

Nimeni din cartier nu știa prea bine de cât timp era acolo. I-am întrebat pe chelnerii de la cârciuma La Dolores și m-au asigurat că de foarte puțin timp, dar cei de la Casa Alberto aveau certitudinea că era acolo de când lumea. Toți erau însă de acord că, de cel puțin două secole, Grădina Îngerului era o florărie și se numea astfel poate pentru că întotdeauna locuise cineva în ea și pur și simplu preda ștafeta altcuiva. Când Olivia avea să plece, alt înger cu altă misiune avea să o succedă. Asta era clar. Indiferent pe cine întrebai, pentru vecinii din cartier era ca și cum Olivia ar fi fost dintotdeauna acolo, iar acel grilaj și florile sale ar fi țâșnit în jurul ei la un moment dat în secolul XX.

Era greu de aflat cine sau ce fusese Olivia înainte. Nimeni nu știa. Sau cei care știau îi respectau intimitatea și-i păstrau secretul. Nimănui nu îi era clar dacă florăria era a ei sau închiriată. Unii șușoteau că fusese o moștenitoare bogată și excentrică. Alții credeau că a fost amanta unui bărbat celebru sau, poate, o actriță faimoasă în alte țări. Și, ce-i drept, în vocea ei se simțeau accente din alte meleaguri, suna ca a unei persoane care vorbește mai multe limbi: s-urile fluierau printre dinții ei mai mult decât era normal, vocalele erau ca sunetele de flaut, precum în țările galice, dar pronunția ei era perfectă și vocea sa, gravă și senină ca a plantelor.

Am văzut-o pentru prima dată la trei zile după ce am sosit în cartier. De când descoperisem Grădina Îngerului, treceam pe lângă poarta florăriei de mai multe ori pe zi, dar nu mă hotăram să intru. Simțeam că mă sufoc în micul meu apartament, pe care-l închiriasem de curând. Căldura era insuportabilă și făcea ca mirosul de vopsea să fie și mai intens. Încă nu aveam aer condiționat, iar valizele pline și nedesfăcute îmi foloseau drept masă, scaun sau pentru a mă urca pe ele când nu ajungeam să deschid robinetul de gaz de la bucătărie. Așa că plimbările și vederea acelei oaze mă ajutau să-mi iau porția zilnică de oxigen.

În seara aceea am ieșit pe stradă cu aceleași haine cu care făcusem curățenie în casă: niște blugi ponosiți, un maiou cu bretele și mai ponosit și aceiași papuci cu care ieșeam de la duș. Când m-am văzut în oglinda din lift mi s-a părut că eram palidă toată. Pe piept mi se vedeau oasele prin piele. Aveam părul negru și lins strangulat într-o coadă. Chipul alb fără machiaj. Ochii umflați de praf.

Când am urcat, târându-mi picioarele, până în piață, m-a mirat să găsesc florăria încă deschisă. Era iluminată de becuri colorate și de felinare mici din hârtie, care atârnav de copaci. Asta și un greier care părea să se fi instalat în măslinul enorm pentru a ține un recital ofereau o atmosferă de serbare populară.

Și măslinul robust și centenar. Ocupa mijlocul grădinii, iar de crengile lui atârna un leagăn rudimentar. Am trecut dincolo de grilaj cu oarecare teamă, urmând o potecă de dale din piatră, cu iluzia că ar fi galbene și cu speranța secretă, acum știu, că la capătul aceluia drum m-ar aștepta Vrăjitorul din Oz. Mirosea a pământ umed. Printre umbrele frunzelor și sub un cort alb am reușit să văd o mică masă din fier forjat, pe care se

odihneau un pahar de vin neterminat și o carte deschisă. Ușa serei era larg deschisă.

Atunci a fost prima dată când am văzut-o.

Fiindcă deja totul de acolo era Olivia.

În interior, un jazz din anii patruzeci mângâia frunzele plantelor, legăna ghivecele cu flori atârătoare, fugea împins de aburii aspersoarelor. Ici-colo, fluturi colorați din celofan decoraau pereții din sticlă, acuarele cu motive florale și luminoase erau expuse pretutindeni, precum și recipiente reciclate din alte vieți cu buchete de flori pe care în momentul acela nu le puteam denumi. În capăt, în spatele unui perete din sticlă, o fântână arteziană mare din piatră veche, lipită de peretele din cărămidă decorativă, în care capul unui leu ciudat scuipa apa într-un bazin plin cu nuferi. În orice breșă, cu orice pretext, viața izvora sub formă de plantă. Din acoperișul în două ape atârneau decorațiuni din sticlă suflată, ghirlande împletite din ramuri, flori și conuri de pin uscate, mesaje vesele pictate pe bucăți de lemn și o teighea pe care erau expuse cărți poștale vechi: cartierul în secolul al XIX-lea, la începutul secolului XX, vechi jurnale de modă, tablouri ale muzeelor din împrejurimi, afișe vechi ale Teatrului Spaniol și ale celui de Comedie. În mijloc, un registru de vizite pentru clienți deschis la un mesaj în japoneză înconjurat de inimi. Și alt registru căptușit cu catifea roșie, pe a cărui copertă apărea gravat un titlu: „Caiet de notițe“.

N-am putut să mă abțin.

N-am mai făcut niciodată așa ceva, de aceea știu că nu m-am putut abține. L-am deschis acolo unde se iveau semnul de carte din satin.

Cu litere stilizate și trasate cu condeiul, un mic text scris de mână, care se intitula „Cicatrice“.

— Întotdeauna mi-au plăcut persoanele cu cicatrice, precum copacii, a zis în spatele meu o voce care m-a făcut să

închid brusc caietul. De fapt, n-am încredere în persoanele trecute de patruzeci de ani care n-au niciuna.

M-am întors încet și mută, cu aceeași privire pe care o avea motanul Căpitan după ce tocmai își ascuțise ghearele în covor.

Înapoia teighelei, dând la o parte o perdea mică din mărgelile colorate ce comunica cu încăperea din spate a florăriei, se afla ea, ca și cum tocmai ar fi ieșit pe scenă.

Olivia era de o frumusețe ieșită din tipare: își transformase în eleganță slăbiciunea ce nu era voită, nu era fardată, ci avea doar o nuanță simplă de roșu pe buze, iar rochiile ei din materiale uzate păreau de *haute-couture* pe trupul său. Un stil ca al acelor femei care ieșeau din fabrici în timpul marilor războaie. Ca oricărei doamne, nu-i puteai ghici vârsta, cu toate că părea a fi undeva între patruzeci și șaizeci de ani. O Katharine Hepburn într-un film tehnicolor: subțire și înaltă, cu o talie în jurul căreia se strângea o rochie din mătase cu imprimeu cu frunze verzi și având în picioare niște sandale spartane cu brățară la gleznă. Purta părul strâns într-un coc înalt și foarte puțin aranjat, de culoarea mandarinei, care o făcea să pară ieșită dintr-o veche fotogramă colorată.

— Mă așteptam să fii mai tânără, a continuat cu vocea ei perfectă, domoală. Nu este neapărat o condiție, pur și simplu așa mi te imaginaseam.

— Îmi pare rău, am încercat să mă justific.

Dar de unde-mi știa vârsta femeia aceea?

Atunci și-a pus un deget pe buzele ei fine, roșii și cam ridate, indicând tăcere.

S-a apropiat de mine.

Niște ochi turcoaz, scânteietori au căutat ceva în ai mei și apoi mi-a făcut semn să ascult. Greierul din grădină părea să se afle acum în încăperea, iar cântecul lui strident făcea să vibreze geamurile. A zâmbit.

— Draga mea, stai liniștită, viața-i grea, dar nu urâtă, dimpotrivă, a urmat în șoaptă în timp ce mă lua de braț. De fapt, mă bucur că nu ești o fetișcană. Ultima mea asistentă m-a lăsat baltă pentru un englezăș înflăcărat care venise cu bursă Erasmus.

A luat o stropitoare roșie enormă și grea, din fier, plină cu apă. Am pășit ghidate de acel cântec strident, în timp ce uda ghivecele și se oprea des, ca și cum ar fi auscultat locul în care se ascundea insecta.

— Uite, a continuat, înfășurând între degete o șuviță de păr portocaliu, proba pe care ți-o voi da este foarte ușoară.

— O probă? m-am alarmat.

Mi-a indicat din nou, cu degetul osos, să păstrez tăcerea. Se vedea după fața ei că se concentra.

— E o singură întrebare. Și voi ști dacă tu ești persoana potrivită.

A făcut o pauză teatrală.

— Pe la această florărie trec bărbați și femei care au nevoie să transmită o emoție sau să trimită un mesaj pentru care nu-și găsesc cuvintele: respect, mulțumire, admirație, dezamăgire, pierdere, iubire, sărbătorire... Unii cumpără flori pentru o naștere, iar alții pentru un deces. Unii le comandă pentru a atenua sobrietatea din birourile lor, alții pentru a-și însufleți casele. Unii le preferă vii, de-abia scoase din pământ, alții, moarte sau disecate. În unele cazuri le preferă cu boboci ce urmează să se deschidă, ca să dureze mai mult. În schimb, altora le plac pieritoare precum margaretele, cărora încep imediat să le cadă frunzele.

Privirea ei a trecut prin geamul serei, acolo unde trecătorii se deplasau prinși într-o fâșie strălucitoare de fotograme.

— Una câte una sau câte o sută... uneori ajung în cabina de la Teatrul Spaniol, alteori alcătuiesc coroane în biserica San

Sebastián, le cumpără mame pentru mamele lor, bărbați infideli pentru nevestele lor, amanți pentru amantele lor, Hotel Palace pentru toaletele sale, bătrânele pentru balcoanele lor... Teoria mea este că fiecărei persoane îi corespunde o floare. Și, de asemenea, fiecărei etape a vieții sale. Există femei care cumpără flori și altele care nu cumpără flori. Asta-i tot.

Am privit-o fix și deja în clipa aceea, fără să știu de ce, voiam mai mult decât orice pe lume să aparțin acelei categorii.

— Și cum sunt acele femei?

Mi-a eliberat brațul precum cineva care deschide un lacăt și s-a întors spre mine, ridicând o sprânceană fină și roșcată, cu străluciri de argint.

— Spune-mi, ce floare ai cumpăra azi din toate acestea?

Nici măcar nu m-am uitat în jur. Am simțit aceleași crampe în stomac ca atunci când eram scoasă la tablă.

— N-am cumpărat niciodată flori, am spus cu ezitare.

— Aha... și când ai primit, care ți-au plăcut?

— Nici n-am primit vreodată.

Am lăsat bărbia în jos.

Femeia și-a mușcat limba.

— Dar acum? Nu vezi niciuna care să-ți placă? Haide...

Nu vedeam decât pete de culoare. Din cauza agitației și a căldurii, mi se părea că amândouă făceam parte dintr-un tablou de Monet. După o tăcere foarte lungă, am răspuns:

— Care sunt cele mai potrivite pentru un mort?

Ochii deschiși la culoare și mici ai Oliviei m-au observat fără a clipi, cu o privire de struț.

— Sinceră să fiu, nu știu. Nu cunosc gusturile morților.

Apoi m-a atins ușor pe bărbie.

— Nu, fără îndoială, n-am avut niciuna din specia ta în grădina mea, a zis și a zâmbit mulțumită. Așadar, vii mâine? Cu valul ăsta de căldură, am nevoie să începi cât mai repede,

altfel mi se vor duce toate plantele pe Apa Sâmbetei într-o singură zi.

— Vrei să fii asistenta ta?

— Îmi închipui că, dacă te afli aici și, mai ales, după mesajul tău, înseamnă că ți se par bune condițiile din anunț.

Mi-am înclinat capul. Mi-am ascuns mâinile în buzunarele blugilor.

— Pot să-ți răspund mâine? a fost tot ce am reușit să spun.

Atunci ea s-a încruntat de parcă nu mi-ar fi înțeles limba și și-a șters transpirația de pe gâtul lung cu o batistă subțire din mătase galbenă.

— Draga mea, viața este o sarcină urgentă... Deja e foarte târziu. Prin urmare, mâine va fi extrem de târziu. Dacă accepți, o faci acum.

Nu știu de ce nu i-am clarificat Oliviei situația în momentul acela. De fapt, știu. Fiindcă era prima dată când se mișca ceva în viața mea după un an de încremenire.

A terminat de golit stropitoarea într-un ghiveci și greierul a încetat să mai cânte. A îngenuncheat lângă plantă și a așteptat. Pământul a început să se miște și insecta a ieșit năucită din ascunzătoarea sa, a găsit unul dintre degetele Oliviei și s-a urcat pe el ca și cum ar fi fost un lift.

— Aici erai, micuțule intrus... a zis în timp ce îl însoțea protocolar la ieșire.

Apoi s-a întors spre mine:

— Dacă nu te deranjează, închide ușa după ce pleci.

Însă ceva m-a împiedicat să mă mișc. „Trebuie să începi să trăiești și să nu te mai gândești la cum să faci asta.“ Cu această frază se încheia fiecare ședință cu psihoterapeuta mea.

— Accept, am spus, urmând-o până în grădină. Chiar dacă nu știu nimic despre flori.

Ea s-a întors cu fața spre mine, și-a scuturat puțin fusta din mătase și și-a încrucișat brațele.

— Știi. Dar ai multe alte lucruri care mă interesează.

Și-a șters cu delicatețe sudoarea de pe frunte.

— Acum știu că ești cinstită și că nu știi să spui „nu“, fiindcă nu m-ai contrazis nicio clipă. Știu că ți-e greu să iei propriile decizii și să-ți exprimi gusturile. Mai știu că tocmai ai sosit în cartier, deoarece colțul acesta este un loc strategic și te-am văzut trecând timp de mai multe zile cu sacoșe de cumpărături, ceea ce înseamnă că nu ai scos lucrurile din cutii, pentru că te-ai îmbrăcat mai multe zile cu aceleași haine.

M-a scanat curioasă de sus în jos.

— Nu te aranjezi pentru nimeni, nici măcar pentru tine... Știu că locuiești singură și că nu ești obișnuită cu asta fiindcă nu stai pe acasă, știu că ai tensiunea mică după felul cum îți târăști picioarele pe stradă în jos și că ceea ce tocmai ai făcut aici, cu mine, este o schimbare. Prin urmare, da, mi-am dat seama și că nu știi nimic despre flori.

A pășit din nou spre interiorul serei.

— Vino mâine și vom vedea ce putem face în privința asta.

Pentru a încheia acordul nostru, eu am încuviințat din cap, iar ea mi-a făcut semn cu unul din ochii săi albaștri. În loc de un contract, Olivia a ales pentru mine niște violete africane într-un ghiveci mic și apoi m-a rugat să nu le înec, trebuiau să trăiască atât timp cât avea să dureze munca mea la Grădina Îngerului. „Și cât va fi asta?“, am întrebat-o. Iar ea a răspuns râzând: „Dar, draga mea... de unde să știu?“ Apoi a dispărut printre plante, camuflată de rochia ei vegetală.

În timp ce mergeam în jos pe stradă, evitându-i pe măturătorii care stropeau strada Huertas și întrebându-mă ce mi se întâmplase cu câteva minute în urmă, mi-am dat seama pentru prima dată că, până atunci, nu improvisasem niciodată în toată viața mea. Din cine știe ce motiv, întotdeauna am crezut că spontaneitatea mea ar fi periculoasă, iar intuiția mea, ratată.

Dar pe atunci știam deja că viața e un spectacol fără repetiții. O premieră pe nepregătite. Îmi dovedise asta plecarea ta. Și mă conving pe deplin după această vară care mi-a schimbat viața.

Ieși pe scenă nefardat și fără să-ți știi rolul. Iar eu am avut întotdeauna trac. Poate că de aceea n-am luat multe decizii în viața mea. De aceea preferam să le iei tu, iar eu să te urmez. Presupun că mi-ar fi plăcut să fiu sigură că știu rolul înainte de a înfrunta publicul, să fiu sigură de aplauzele de la sfârșit. Era mult mai ușor să-i ofer altuia rolul de protagonist al vieții mele. Ca să nu atrag prea mult atenția, în caz că greșeam una dintre replici; ca să trec neobservată în fața criticii; ca să nu fie nevoie să mă scoată din încurcătură cel care avea un rol principal. Deja nu mai aveam rol de co-protagonistă, ci unul secundar în desfășurarea propriei vieți.

Când am ajuns la apartament am avut senzația că intru într-un cuptor. M-am tot învârtit, întrebându-mă care era locul potrivit pentru a-mi așeza violetele. Oare aveau nevoie de lumină, apă, umiditate, răcoare, căldură? N-aveam să fiu în stare să le fac să supraviețuiască nici măcar o săptămână, de asta eram sigură. În cele din urmă, le-am lăsat cu grijă pe pervazul dormitorului meu. Căldura uscată, sufocantă și cântul insistent al unui greier nu m-au lăsat să pun geană pe geană toată noaptea.

Metabolismul oazelor

Cine eram în urmă cu trei luni?

Răspunsul este simplu. Cea din ultimii douăzeci de ani. Exact jumătate din viața mea.

Vreau să notez aici că-mi este îngrozitor de greu să vorbesc despre mine, am mai spus-o. Și, cu atât mai mult, să mă erijez în protagonista vreunei povești. Dar am promis să fac un efort. Să mă situez în centrul vieții mele și al poveștii mele. Să reluăm.

Cine eram în urmă cu trei luni?

Femeia aceea de patruzeci de ani care merge năucă pe trotuarele prea înguste din centrul Madridului, în vara despre care se spune că este cea mai călduroasă din acest secol. O femeie care, cu ani în urmă, n-ar fi ieșit din casă nemachiată, nu din cochetărie, ci pentru că, în fond, nu i-a plăcut niciodată fața ei, și care acum nu-și amintește ultima oară când și-a spălat părul. Cea care-și târăște picioarele pe culoarele unui supermarket nou, care i se pare un labirint imposibil, fiindcă lactatele nu se află lângă casa de marcat, iar fructele și legumele nu au formele obișnuite, ci sunt tăiate, curățate și puse în cutiuțe, de parcă ar fi bomboane.

Intrasem în supermarket cu ultima valiză care mai rămăsese în fosta mea casă, urmând instrucțiuni, ca întotdeauna, și grăbindu-mă să mă simt în siguranță în noul meu mediu: un supermarket, o spălătorie, o farmacie și o sală de gimnastică. Acelea